

Seminarium om konstnärliga kvalitetskriterier

Kungl. Musikaliska akademien 17 november 2015

Gunnar Ternhag, ordförande i Kungl. Musikaliska akademiens forskningsnämnd

Professor Cecilia Ferm Thorgersen, Luleå tekniska universitet

Docent Henrik Frisk, Kungl. Musikhögskolan, Stockholm

Annika Åkerblom, research officer, Kungl. Musikhögskolan, Stockholm

Jon-Helge Sætre, fil dr och redaktör för tidskriften InFormation – Nordic Journal of Art and Research, Oslo, Høgskolen i Oslo og Akershus

Professor Anders Hultqvist, Högskolan för scen och musik vid Göteborgs universitet

Professor Alf Gabrielsson, Uppsala universitet

Professor Sverker Jullander, Luleå tekniska universitet

Introduktion

Gunnar Ternhag konstaterar att dagens ämne för ett tjugotal år sedan hade varit omöjligt att diskutera. Nu är det möjligt, och det är även intressant att se hur man diskuterar detta inom andra konstarter.

Cecilia Ferm Thorgersen, initiativtagare till seminariet tillsammans med *Henrik Frisk*, understryker värdet av att diskutera över ämnesgränserna. Försök bör göras att fånga upp relevanta diskussioner som pågår kring utbildning, examination och konstnärlig forskning, inom biblioteksväsen och bidragsinstanser, men får inte begränsas till detta; det finns också en annan diskussion inom musiklivet.

Kallelsens fokuspunkter och frågeställningar: hur anpassas kriterierna efter den konstnärliga utvecklingen? Vilket är syftet: hur kan vi lära av varandra? Finns det motsättningar mellan genomskinlighet, formalisering och utveckling? Hur hanterar vi ansvaret som bedömare, hur bidrar betraktarens betraktelse till utvecklingen av konsten? Hur hanterar vi betydelsen av politiska och sociala värden, av jämställdhetskravet? Frågor som är aktuella för bidrags- och stipendienämnder, forskningsnämnder, musikkritik, konsertarrangörer och producenter. Av betydelse vid antagning till konstnärliga utbildningar (inte detsamma som examination från sådana), konstnärlig befordran och tjänstetillsättningar liksom publikationsdatabaser – på vilka grunder görs bedömningen?

Flödet mellan områdena leder till konsekvenser i form av attitydförändringar och delad kunskap. Tas upp till en metanivå med sociala och psykologiska faktorer (Alf Gabrielsson). Fundamentet för allt utgörs av den konstnärliga praktiken.

Kriteriernas funktion i bedömningsprocesserna. Musikaliska intryck, vad vi hör, analyserar och hur vi responderar på olika sätt. Hur uttrycks kriterierna i musiken? ”Bra, mycket bra, inte så bra”? Bedömningen görs i ett kulturellt sammanhang med kulturella traditioner beroende på vilken musikalisk bakgrund man har, vilket fokus som finns på estetiska faktorer.

Dagens samtal handlar om en professionell hantering. Olika funktioner kan i olika grad vara knutna till kategorier och formulerade eller överenskomna, individuellt grundade kriterier. Fältet mellan objektivt och subjektivt och mellan en formell och icke formell bedömning. Skall bidra till rangordning eller nivåplacering i ett professionellt sammanhang. Bedömningen är ett professionellt

och kulturellt fenomen beroende på sammanhangen och bör vara juridiskt hållbar. Viktigt att veta vad som styr bedömningen och förhållningssättet. Målet med bedömningen styrs av sammanhanget. Vilka kvaliteter skall fokuseras? Hur ser de ut på högsta och lägsta nivå? I detta sammanhang? Vad behöver vi kunna, vilka erfarenheter behövs för att utföra detta på ett professionellt sätt? Vilket material behöver vi ta del av? Hur förmedlas konstnärlig kvalitet på våra olika områden?

Det handlar om att beskriva, bedöma, rangordna och eventuellt betygsätta. Att sätta ord på musikaliska kvaliteter, ord som betyder samma sak, dvs förutsätter förståelse för vad de betyder. Ett gemensamt språk för en gemensam bedömningskultur inom och mellan områdena. Sambandet mellan delarna och helheten. Att bedöma rätt saker, dvs ha en gemensam förståelse för kriterierna. I längden en likartad bedömning i relation till det föränderliga fältet.

Vetenskapsrådets kriterier för bedömning av konstnärliga forskningsprojekt: nyhetsvärde, originalitet, vetenskaplig kvalitet, de sökandes meriter, genomförbarhet, relevans för området, generell bedömning av ansökan. I rubrikerna sägs inget om konstnärliga kvaliteter. Poängsätts 1–7. Vad betyder de olika kriterierna? Vart tar de konstnärliga kvaliteterna vägen? Vilka meriter behövs, vad är specifikt för genomförandet? Vem bestämmer vad som är relevant för områden i utveckling?

En enkät har skickats ut till alla som delar ut bidrag på det konstnärliga området, mottagarna har ombetts skicka vidare till relevanta adressater. Har tyvärr inte möjliggjort generella slutsatser, enkäten besvarades nästan uteslutande av utbildningsinstitutioner. Frågor: 1. I vilka sammanhang ställs er institution inför uppgifter att bedöma? 2. Vilka typer av material ställs ni inför att bedöma? 3. Finns formulerade instruktioner för hur bedömningen skall gå till? 4. Vilka allmänna kriterier finns, vilka kvaliteter tas fram i dessa? Text blir nyskapande utan mening om det ej sker i ett sammanhang, måste vara inom ett specificerat område.

Vilka kompetenser och erfarenheter behövs hos den vi anlitar som bedömare? Professorer och lektorer har auktoriteten. Dubbla kompetenser som musiker och teoretiker är önskvärda. I praktiken litar man på att kompetensen finns när någon blivit professor.

Annika Åkerblom

Som research officer ger hon stöd till utbildnings- och forskningsnämnden vid KMH. Vi vill förstå vad kvalitet är – en *begreppshistorisk exposé*. Ett annorlunda perspektiv på kvalitet med vidhängande kriterier. Latinets *qualitas* betyder *egenskaper*, tyskans *Eigenschaften*, någontings *inre värde*, men kan även vara en *artbestämning (typ, sort)*. Efter antiken aktuellt i 1500-talets läkekonst och vid personlighetsbedömningar av människor. Fick på 1600-talet en fackspråklig betydelse på grund av den ökande handeln. Termer för att beskriva något, artbestämningar, egenskaper hos en vara. I modern tid har vi t ex ISO-certifiering, en internationell teknisk standard för elprodukter.

Aktuella tillämpningar är internationella standardiseringsorganisationen ENQA på utbildningsområdet och GUPEA (Göteborgs universitets publikationer – elektroniskt arkiv) för arkiv och databaser. Kvalitetskriterier för hur saker hanteras är nödvändiga.

Det handlar om *önskan att förstå*, att begripa världen. Även *behov av kommunikation*, vi behöver förstå för att kunna kommunicera. Koppling till samhällsliga processer. När komplexiteten ökar måste vi kunna specificera vad vi menar.

Världens befolkning var år 1500 ca 500 miljoner, år 2010 uppgick den till 6,8 miljarder. Ju fler människor, desto fler synpunkter. Vi måste kunna specificera för alla som inte delar vår vardag och vad som tas för givet.

Tilliten är en viktig faktor som kräver att det som tänkts och avsetts genomförs för tilldelade medel (jfr EU-finansierade forskningsprojekt). Kategoriseringen och bedömningen av en företeelses beskaffenhet är beroende av sammanhanget. Vad vi betraktar som kvalitet är starkt knutet till normer relaterade till vårt kulturella kapital. (Mansdominanser i musiklivet är total.)

Graden av abstraktion är kopplad till *föremålets status och funktion* (t ex grus, ost, musik, balett). Bedömning av kvalitet förutsätter *kompetens* (både avseende ost och musik). Normrelationen förstärks ju mer abstrakt föremålet blir, de *överenskomna* värderingarna utgör en bas för att kunna tala om kvalitet. Olika sammanhang konstitueras av t ex familjen, släkten, byn, regionen. Genrer är olika i olika delar av världen. Bedömningar vid ansökningar sker enligt våra värderingar. Religion, klass, socialgrupp, kulturella subgrupper (swingpjattar, punkare). Musiker har i västvärlden ofta likartad social bakgrund. Klassiska musiker och kyrkomusiker företräder maktens musik (kyrkan, kungen och militären). Komposition och västerländsk tradition. Jazzen är en revolutionär rörelse, folkmusiken en undergroundrörelse.

Ju fler människor desto *komplexare* samhälle, allt förändras hela tiden. Lättare att förhålla sig till t ex social snedrekrytering och jämställdhet om man har tydliga, konsistenta kvalitetskriterier.

Begriplighet och *stabilitet* är viktigt vid antagningar (förebygger godtycke). Förutsättningarna måste formuleras *i för utomstående förnimbara uttryck*. Kvalitetskriterier måste vara *överenskomna*, offentliggjorda, annars bäddas för godtycke. Dock får de inte vara stelnade, förlorar då i aktualitet. Därför är diskussioner som denna viktiga!

--

Synpunkter

Kvalitetskriterier är viktiga att relatera till resursfördelning av skattemedel och är en trovärdighetsfråga (privata resurser kan ha vilka kriterier som helst). Vi måste kunna tala om hur vi bedömer kvalitet för att skapa förtroende för fördelningen.

Om en ansökan inte håller tillräcklig kvalitet faller den oavsett alla andra kriterier. Det finns förvånansvärd konsensus i referensgrupper om vad som är kvalitet. Hur skall vi med ord kunna formulera vad vi bedömer? Med ord riskerar vi att helt förlora vad vi var ute efter: att bedöma kvalitet. Musik tycker alla något om, inom andra konstarter kan man gå utanför genrerna.

Kulturutredningen tog lätt bort passusen om att kulturpolitiken skulle motverka kommersialismens negativa verkningar, men om konstnärlig kvalitet som kriterium blev det livlig debatt. Denna diskussion finns i alla sammanhang. Var självreflekterande utöver yrkeskunnandet, hur har jag fått de värderingar jag har?

Utvärderingssamhället – vi litar inte på varandras eller experternas yrkeskompetens. En generell tillitsproblematik.

Intuition finns även inom naturvetenskapen, det är inte bara det konstnärliga området som är svampigt. Det handlar om gradskillnad, inte om artskillnad.

Utmaningar finns inom utbildningsväsendet och dess betygsskala, från 2- till 7-gradig, förutsätter redovisningsbara kriterier. Jämför provspelning för orkester, där finns tydligare kriterier. Finns ingen gemensam bedömning av konstnärlig kvalitet för hela fältet. Olika nivåer.

Blir mer absurt ju högre nivå man hamnar på. Är Bach eller Mozart störst? Vissa saker är lätta att beskriva, andra svåra. Musiklivet gör bedömningen/resultatet!

Vad är för oss förståeliga "för utomstående förnimbara uttryck" om inte expertisen ifrågasätts? Interdisciplinär kommunikation önskvärd för att klargöra detta.

Det experimentella och mångtydiga kan vara kvalitet beroende på sammanhanget.

Konstnärlig bedömning kan delas upp i olika delar som bl a teknik, musikalitet, notläsning.

Skilj mellan olika kvalitetskriterier – kan man göra en bedömning utifrån kompetenser? Kriterierna gör i sista hand bedömningen genomskinlig. Kriterierna kan förändra ett utfall.

Jon-Helge Sætre

I Norge talar vi om *kunstnerisk utviklingsarbeid*, precis som i Sverige och Danmark. Nya begrepp som konstnärlig forskning diskuteras livligt för och emot. Ett enormt arbete har gjorts de senaste tio åren beträffande värdering och bedömning.

Huvudperspektiv:

1. Publicering av vetenskapliga/akademiska arbeten i *InFormation – Nordic Journal of Art and Research*. Behovet uppstod av lärarutbildningens "ingen förstår oss". Min idé var att skapa tidskriften som nu publicerats i 4 år: vi vill ha den forskningen, kom till oss så publicerar vi! Ingen ström av bidrag kom dock in.

2. Konstnärligt utvecklingsarbete som del av det norska *tellekantsystemet* – dvs en del av finansieringen räknas ut av automatiskt genererade poäng från vetenskapliga artiklar i godkända tidskrifter. Tidskriften tar emot vanliga vetenskapliga/akademiska artiklar, men dessutom ber vi om bidrag av konstnärlig art (konstnärlig forskning/utvecklingsarbete). Ett speciellt krav för konstnärliga utvecklingsarbeten är att de skall innehålla en *reflexionsaspekt* (omdiskuterad, måste inte vara skriftlig) som kan vara en del av det konstnärliga uttrycket. Betecknande är att kravspecifikationen med tiden blivit allt mer kortfattad. Värderingskrav på artiklarna: *läsbarhet, struktur, språklig framställning, teoretisk/metodisk kvalitet, tema (aktualitet, intresse, relevans)*. Har inte kommit långt nog betr. specifika värderingar av de konstnärliga inslagen om bidragen innehåller ett konstnärligt element. Behövs sådana specifika krav i detta sammanhang? Hur ser ett sådant konstnärligt bidrag ut?

Överraskande få bidrag har inkommit som inte kan ses som traditionella vetenskapliga arbeten, eventuellt med bilder eller en video som del av en pdf. *Balans* mellan det konstnärliga och det akademiska området eftersträvas. Ofta väljs en medelväg eller så uppstår en övervikt för det akademiska, ibland blir båda delarna ottydliga och urvattnade utifrån en klassisk vetenskaplig värderingssituation.

Utmaningen ligger i fältet mellan en kriteriebaserad, analytisk bedömning och en holistisk, kvalitativ bedömning.

Man väljer artikelformen och vill också spränga den, men vågar inte ta steget fullt ut och synliggöra det konstnärliga bidraget. Detta är ett problem, blir oftast en akademiskt inriktad artikel. Ett annat problem uppstår när man vill synliggöra sin konstnärliga praxis, och en annorlunda värdering kan betingas av geografiskt avstånd och andra kulturer. Valda exempel är ett bidrag av Ellen Johanne Røed som ofta används för att visa hur detta kan göras med en video och en reflexionstext och Kristin Bergausts bidrag, en textbaserad artikel med bildmaterial som beskriver processen bakom en konstnärlig produktion.

Journal of Artistic Research (JAR), en av de mest nyskapande tidskrifterna, har kommit längre med värderingskriterier även avseende att *visa upp konstnärlig praxis som konstnärlig forskning*. I vilken utsträckning skiljer sig bidraget från en traditionell vetenskaplig artikel och gör det något?

Kriterier för värdering:

- Whether or not the submission contains a description of the question, issue or problem that is explored, and if not, if such an omission matters;
- Whether or not the submission shows evidence of innovation in content, form or technique in relation to a genre of practice, and if not, if such an omission matters;
- Whether or not the submission is contextualized and the context is referenced, which may include social, artistic and/or theoretical issues, and if not, if such an omission matters;
- Whether or not the submission provides new (kinds of) knowledge, interpretation, insights or experiences, and if not, if such an omission matters;
- Whether or not the submission's methodology is adequate and thorough, and if not, if such an omission matters.

Konsekvensen av tellekantsystemet i Oslo: argumentering för och emot att konstnärlig forskning blir en del av detta system. Vid vår institution skall alla anställda skriva artiklar och samla poäng. Kan vara ett problem för dem som jobbar inom det konstnärliga facket och inte får till traditionellt vetenskapliga artiklar. Därför har vi bestämt att även konstnärliga arbeten skall räknas – men vad är produkten av ett konstnärligt forskningsarbete? Hur kan man internt räkna konstnärliga arbeten som likvärdigt ett vetenskapligt arbete? Är det tillräckligt att spela en konsert? Enligt vissa ja, enligt andra ja, men med en kompletterande reflexion. Båda möjligheterna finns. Alla artiklar ger inte poäng, inte heller alla konserter. Hur avgörs detta? De godkända tidskrifterna räknas, inte tidningsartiklar. Strävar efter likartade kriterier som för annan vetenskaplig publicering. Kriterier för tilldelning av tellekantsystemets NVI+-poäng: 1. Att konstnärliga arbeten presenterar *nya insikter*

eller *originalitet*. 2. Att de offentliggörs på en arena som gör *det tillgängligt för en större del av fackområdet*. 3. Att de offentliggörs i en kanal som har *rutiner för fackmässig värdering* (av en rad instanser).

Skillnad görs mellan *stora* och *små* konstnärliga resultat. Ändå blir den konstnärliga kvaliteten det "svarta hålet" som ändå inte artikulerats. Detta kan inte göras automatiskt – vår institution har därför utsett ett *råd för konstnärligt utvecklingsarbete* som bistår med bedömning.

Vi erkänner vid min institution konstnärliga forskningsresultat lika väl som traditionella vetenskapliga artiklar. Vid "hybridinstitutioner" (inte rena konstinstitutioner) rör sig synen mot en smalare förståelse av forskningen.

Poängen kan inte sättas automatiskt, detta är mycket mer komplext. Artikelsystemet med NVI+-poängsättning för vetenskapliga artiklar fungerar inte för detta. Problematik avseende *dimensionering/kalibrering* och *ekvivalens*. Jämförelseproblem uppstår om det nuvarande konstnärliga systemet genererar mer poäng än artikelsystemet. Ett råd måste då till för att bistå med kvalitativ bedömning.

--

Synpunkter

Vi gjorde ingen distinktion mellan konstnärlig forskning, konstnärligt utvecklingsarbete och konstnärlig produktion. Svårt! När blir en konstnärlig produktion ett konstnärligt utvecklingsarbete? Begreppet "konstnärliga produktioner" besparade oss många diskussioner och försök till gränsdragningar.

Vid Göteborgs universitet har konstnärliga fakulteten infört modellen "konstnärligt arbete" med olika råd och i andra ledet ett fakultetsråd. KMH och Stockholmsinstitutionerna får inte tilldelning av resurser på denna premiss utan i särskild ordning.

Anders Hultqvist

Värderingsproblematik finns i olika sammanhang, bl a för GUPEA-gruppen (Göteborgs universitets publikationer – elektroniskt arkiv) och diskuteras här utifrån en växling mellan konkreta institutionella företeelser och epistemologiska resonemang. Med hjälp av belysande citat av Novalis (på engelska) och danska Inger Christensen: "Vi skall finna vägen genom landskapet för att kunna teckna kartan men vi skall samtidigt teckna kartan för att finna vägen genom landskapet" ges en bakgrund.

Den konstnärliga fakulteten fick medel "av rektor" sedan fakulteten klagat på för små resurser. I gruppen ingår tre institutioner, med vardera två representanter för varje institution, dvs sex personer plus forskningssekreteraren. Utifrån verkshöjdsbegreppet skall därvid t ex en konstutställning på ett galleri, ett verk som uppförs i ett konserthus och en norsk designlekplats jämföras och bedömas. Det finns en lista (visad på Powerpoint) för poängsättning 1–5, men det är svårt att hitta den refereegranskande nivån: för få hamnar i 5, för många i 1 poäng.

Till synes enkla kriterier blir lätt en diskussionsmoras. Målsättningen är att forskningen skall utveckla konsten, och konsten utveckla forskningen. "Här står vi mellan definitionshötapparna". Detta speglar vår kognitiva belägenhet och hur vi försöker hantera denna. Mellan den yttre och inre världen finns medvetandet, som på olika sätt interaktivt orienterar sig i omvärlden.

Utifrån dessa resonemang och med hänvisning till bl a Barbara Bolt följer en diskurs om hur anförda begrepp speglar vår kognitiva situation.

Relevanta citat av Charles Bernstein och Barbara Bolt leder fram till en diskurs av begreppet *invention* och dess relation till vad konstnärlig forskning kan vara: engelskans *invention* har inte samma konnotationer som svenskans *upppfinning*. Innovation är alltid institutionell medan *invention* aldrig är institutionell. Den konstnärliga forskningen kan presenteras som en potentiell institution.

JAR är inte bara en publiceringsplattform utan ett försök att skapa en institution för att formulera något vi inte kan vara utan. Vi har gjort samma sak i Göteborg med de medel vi fick: plattform, konferens och tidskrift, allt med syftet att bidra till att göra konstnärlig forskning självklar.

Vetenskapsrådets ämnesöversikt presenteras och kommenteras och leder efter ett resonemang om forskningsnivåer och masterexamens samhällsliga kontext fram mot ett avslutande poetiskt citat av Inger Christensen.

--

Synpunkter

"Man skall kunna göra sig en bild av hur konstverket gestaltade sig när det begav sig."

Paneldebatt

Alf Gabrielsson: Förr var det nästan omöjligt att diskutera frågor som dessa. I kulturutredningen gav man upp från början och avstod från att diskutera konstnärlig kvalitet. Men motverka defaitismen! För komplexa fenomen: samla in information från olika håll på empirisk väg, gör inte skrivbordskonstruktioner. Det går att ta reda på mer än man tror. Jämför med min avhandling om rytmupplevelser, en komplex historia.

Nu forskas om "starka musikupplevelser", bara rena musikupplevelser är hopplöst att beskriva, alla är olika. Jag samlade in ca 1000 personers beskrivningar som analyserades empiriskt och påvisade 150 olika reaktioner. Även kvalitetsbegreppet bör kunna behandlas empiriskt. Den nämnda enkäten hade tyvärr dålig svarsfrekvens. Tag systematiskt reda på vilka kriterier används vid antagning, examination etc vid musikhögskolorna m fl. Samla och försök systematisera detta! Jämför med musikalitetsbegreppets komplexitet och dimensioner. Musikpsykologen Carl Seashore skrev redan 1919 "The psychology of musical talent". Det går att göra mer på empirisk väg än vad man tror!

Vid antagning av doktorander i musikalisk gestaltning: hur gör vi? Dokumentation av sökandes konstnärliga nivå i klingande form samt projektplan för det kommande avhandlingsarbetet. Process i flera steg internt och därpå till externa bedömare. Om behörigheten är OK, är forskningsprojektet konstnärligt? Även duktiga musiker kan ha intressanta men bristfälliga projektidéer avseende den

konstnärliga rollen. Tre faktorer på övergripande nivå: 1. Konstnärlig nivå inom den aktuella inriktningen (kommer den konstnärliga kapaciteten till uttryck här)?, 2. Förmåga till självständighet och kritiskt tänkande inom ämnesområdet, 3. Förtrogenhet med forskningsrelaterade frågeställningar och processer. Beträffande projektplanen gäller: syfte, tydlighet, fokus, förmåga att presentera, genomförbarhet (tidsmässigt, kompetensmässigt, ekonomiskt). Konstnärliga halten/relevansen, förmåga att formulera i skrift.

Utmaningar: konstnärlig halt, vad är det? Kan den preciseras? Kan man vara så generell att man kan täcka in de olika sökandenas specificeringar? Vilken tyngd har detaljkriterierna vid en uppspaltning? Vilken hjälp har man av kriterierna vid helhetsbedömningen (intuitionen, "magkänslan")?

Balansen mellan de personliga kvalifikationerna. Handlar om potential: något en sökande vill, hur handhas kriterierna då?

Vid bedömning av konstnärliga meriter i relation till befordringar, anställningar/tjänstetillsättningar gäller olika slag och utformningar av kriterier och instruktioner vid olika sakkunniguppdrag. Ibland är de många och tydliga, ibland litar man på de sakkunnigas kompetens. Oklart vilken inriktning den konstnärliga meriteringen skall ha i förhållande till t ex pedagogisk eller vetenskaplig skicklighet.

T ex vid ett lärosäte ingår konstnärliga meriter som ett av fem områden i en meritportfölj. Viktningen anges av tjänstens karaktär. För konstnärliga meriter: produktion, utvecklingsarbete, forskningsprojekt, bedömningsuppdrag, omdömen, reflexion över konstnärlig verksamhet, konstnärligt ledarskap, omvärldskontakter och övriga konstnärliga meriter. För produktion: motiverad rangordning av egna alster i relation till anställningens verksamhet. För utvecklingsarbete: redogörelse för den egna rollen, andra deltagare och ledare. För forskningsprojekt: beskrivning av rollen, inklusive andras omdömen. Ledarskap, finansiering, reflexion över den vetenskapliga kompetensen. Visar på en bred syn på konstnärliga meriter. Innebörden bestäms av konstnären. Ansvar läggs på konstnären och bedömaren: konstnären i sina formuleringar och bedömaren i sin bedömning.

De traditionella vetenskaperna är väldigt spända på vad den konstnärliga forskningen kan komma med. Omvärderingar kan ske av t ex Darwins teori, den konstnärliga forskningen skall rädda världen!

Symfoniorkestrarna är intressanta i sammanhanget: när provspelande sker bakom skärm gäller bara exakta musikaliska parametrar. Har lett till orkestrar som låter fantastiskt bra. Men vad är konstnärlig kvalitet i orkestrar? Att de låter perfekt eller i förlängningen alla likadant? Konstnärlig egenart? Personligt eller perfekt?

Efter provspelningen kommer provåret och då även sociala kvaliteter. Gäller då inte bara vad som hörs bakom en skärm. Bra med olika etapper.

Ju närmare vi kommer kärnan, desto svårare är det att prata om den!

Satsa på en empirisk studie över vilka kriterier som används. Vilka kriterier använder de sakkunniga när de bedömer forskningsassistenter i psykologi? Upp till 15 kriterier, men inte samma för alla. Bör kunna göras även inom konsertområdet under en tioårsperiod.

Den intressantaste konstnärliga forskningen bedrivs av dem som inte säger sig vara konstnärer.

Uppsalaforskare Martin Gustavsson m fl har publicerat "Konstens omvända ekonomi" som jämför studier från Konsthögskolan med positioner i konstsamhället. Viktigt med empiriska studier. Doktorandkriterierna saknar ett kriterium: pedagogisk förmåga. Ofta har man inga anställda forskare, men många lärare som forskar (t ex vid KMH).

Utnyttja den empiri som finns! Patrik Juslins "Musical excellence" är läsvärd liksom "From everyday emotions to aesthetic emotions: towards a unified theory of musical emotions".

Formaliseringen är ofrånkomlig!

SLUT

JK/2015-12-18